gemeente
Het Hogeland

Raadsvoorstel

Onderwerp: Indexering Nationaal Programma Groningen (2024)
Datum: 9 april 2025
Agendapunt: 7
Behandeling: Besluitvormend
Portefeuille-houder(s): Burgemeester H. J. Bolding
Steller: Diemer, Maud
Zaaknummer: Z.HHL.089191

1. Samenvatting

Het college van Burgemeester en Wethouders heeft ingestemd met de indexeringsverdeling voor de middelen uit het gemeentelijk trekkingsrecht Nationaal Programma Groningen. Vanuit het programmabureau Nationaal Programma Groningen heeft de gemeente Het Hogeland een indexatiebedrag van € 384.490,- ontvangen. Dit bedrag wordt toegevoegd aan het gemeentelijk trekkingsrecht (eerste en tweede tranche).

Het indexatiebudget is bedoeld voor compensatie van gestegen kosten in het afgelopen kalenderjaar door toedoen van inflatie, zoals bouwkosten. De indexatiemiddelen worden naar rato verdeeld over het percentage Nationaal Programma Groningen-gelden dat ieder project heeft ontvangen. Het indexatiebedrag verdeelt de gemeente Het Hogeland onder vijf lopende gemeentelijke Nationaal Programma Groningen-projecten: Tijd voor Toekomst, Tocamaheerd, Kunstcentrum De Ploeg, Waterwerken Zoutkamp en Nieuw Roakeldais.

Nu vraagt het college van B&W aan de gemeenteraad om de indexeringsverdeling goed te keuren en ter goedkeuring in te dienen bij het programmabureau Nationaal Programma Groningen.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

1. Het indexatiebudget voor vijf lopende Nationaal Programma Groningen-projecten (2024) vast te stellen;
2. De indexering ter goedkeuring voor vijf lopende projecten in te dienen bij het programmabureau Nationaal Programma Groningen.

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

In 2024 heeft het programmabureau Nationaal Programma vanuit het ministerie van Economische Zaken een bedrag ten behoeve van de inflatiecorrectie over 2023 toegekend gekregen. Dit geld heeft het programmabureau verdeeld op basis van de nog niet toegekende Nationaal Programma Groningen-bijdrages. Het deel van het bedrag dat is

toegekend aan gemeente Het Hogeland is door uw raad verdeeld over de per 1 januari 2024 in uitvoering zijnde projecten (zie hiervoor de raadsmemo van 3 april 2024).

Een herhaling van deze inflatiecorrectie vindt ook dit jaar plaats volgens eenzelfde systematiek. Nu heeft de gemeente Het Hogeland in 2025 een bedrag van € 384.490,- toegezegd gekregen, over het kalenderjaar 2024. Zie onderstaand overzicht.

Van het indexatiebudget van 2023 resteert nog € 15.550. Samen is er dan € 400.040 te verdelen. De inflatiemiddelen van 2023 voor Tijd voor Toekomst zijn vorig jaar niet aangevraagd, deze worden nu meegenomen in een wijzigingsverzoek aan het NPG programmabureau.

Programma	Trekkingsrecht	Toegekend tot 1-1-2024	Resterend deel trekkingsrecht	% deel van resterend totaal	Verdeling LPB obv resterend deel trekkingsrecht	Nieuw trekkingsrecht
Provincie Groningen	€ 195.163.411	€ 168.718.346	€ 26.445.065	5,20%	€ 465.581	€ 195.628.992
Provincie Groningen uitvoeringsprogramma's	€ 297.799.184	€ -	€ 297.799.184	58,61%	€ 5.242.929	€ 303.042.114
Gemeente Eemsdelta	€ 129.713.348	€ 72.864.468	€ 56.848.880	11,19%	€ 1.000.858	€ 130.714.206
Gemeente Het Hogeland	€ 57.845.134	€ 36.006.054	€ 21.839.080	4,30%	€ 384.490	€ 58.229.624
Gemeente Groningen	€ 63.413.478	€ 37.876.266	€ 25.537.212	5,03%	€ 449.598	€ 63.863.075
Gemeente Midden-Groningen	€ 80.037.733	€ 63.684.160	€ 16.353.573	3,22%	€ 287.914	€ 80.325.647
Gemeente Oldambt	€ 34.160.009	€ 16.361.207	€ 17.798.802	3,50%	€ 313.358	€ 34.473.367
Programmabureau	€ 45.308.649	€ 23.745.458	€ 21.563.191	4,24%	€ 379.633	€ 45.688.282
Toukomst	€ 99.395.054	€ 75.445.886	€ 23.949.168	4,71%	€ 421.639	€ 99.816.693
Totaal	**€ 1.002.836.000**	**€ 494.701.846**	**€ 508.134.154**	**100%**	**€ 8.946.000**	**€ 1.011.782.000**

Het indexatiebudget over 2024 wordt toegevoegd aan het gemeentelijk trekkingsrecht. Het slaat terug op de Nationaal Programma Groningen-bijdrages die zijn toegewezen aan projecten uit de eerste en tweede tranche. Dit voorstel behandelt de verdeling van het indexatiebudget over vijf per 1 januari 2025 lopende gemeentelijke Nationaal Programma Groningen-projecten: Tijd voor Toekomst, Tocamaheerd, Kunstcentrum De Ploeg, Waterwerken Zoutkamp en Nieuw Roakeldais. Het WEC, die in 2024 nog indexatiemiddelen over 2023 heeft ontvangen, wordt in april 2025 afgerond, waarbij tijdens bestuurlijke gesprekken is aangegeven deze afronding binnen het eerder gestelde budget te kunnen houden.

3.2 Bevoegdheid raad

De gemeenteraad geeft akkoord, na goedkeuring van het college van B&W, om projecten in te dienen bij het programmabureau Nationaal Programma Groningen. De gemeenteraad bestemd daarmee de middelen die beschikbaar zijn uit het gemeentelijk trekkingsrecht. Doordat het indexatiebedrag wordt toegevoegd aan het gemeentelijk trekkingsrecht dient dit dan ook daarvoor bestemd te worden.

3.3 Wettelijk of beleidskader

Het bestemmen van het indexatiebedrag Nationaal Programma Groningen is geen gemeentelijk beleid of wettelijke gemeentelijke taak.

3.4 Historische context

Het indexatiebedrag van in totaal € 384.490,- wordt toegevoegd aan het gemeentelijk trekkingsrecht, omdat verschillende lopende gemeentelijke Nationaal Programma Groningen-projecten zijn ingediend voordat er sprake was van de enorme inflatie- en energiecrisis. Op deze manier worden alle lopende NPG-projecten alsnog wat inflatie betreft gecompenseerd. Van de inflatiemiddelen 2023 resteert nog € 15.550 (was nog niet

meegenomen bij de wijzigingsaanvraag van vorig jaar, maar zit nog wel in ons trekkingsrecht). Samen is er dan € 400.040 te verdelen.

4. Beoogd resultaat (of effect)

Het indexatiebedrag van € 400.040,- wordt verdeeld over per 1 januari 2025 lopende gemeentelijke Nationaal Programma Groningen-projecten. Het indexeringsbudget is verdeeld naar rato op basis van de Nationaal Programma Groningen-bijdrage per project.

Het voorstel is exclusief het project de Centrumplannen Winsum, Bedum, Uithuizen en Uithuizermeeden. De gemeente Het Hogeland is daar als enige partij aan zet en daarom volledig verantwoordelijk voor de scope en financiering van het project. Bovendien zou een indexatieverdeling naar rato van de Nationaal Programma Groningen-bijdrage een scheef beeld geven met het budget van de Centrumplannen er bij.

De verdeling van de inflatiemiddelen 2024:

Verdeling inflatiemiddelen 2024 (incl. restant 2023)		
Project	**Bedrag**	
Tijd voor toekomst	€	63.245
Tocamaheerd	€	80.132
Nieuw Roakeldais	€	101.233
WEC	€	-
Waterwerken ZK	€	50.859
Kunstcentrum DP	€	104.570
aan BCF	€	-
	€	**400.040**
Nog aan te vragen inflatiemiddelen 2023		
Project	**Bedrag**	
Tijd voor toekomst	€	87.635
	€	**87.635**

5. Toelichting
5.1 Argumenten/motivering

Per project wordt hieronder gemotiveerd waarom het een bijdrage krijgt uit de hierboven geschetste indexatiemiddelen.

1. Tijd voor Toekomst (€ 63.245,- + € 87.635)

Tijd voor Toekomst is een programma met een methode die scholen helpt om het aanbod voor kinderen, naast het reguliere lesprogramma, te verbeteren. Op die manier krijgen kinderen gelijke kansen om hun talenten te ontdekken en ontwikkelen. Door de inflatiestijging van personele kosten zijn de budgetten van de 6 scholen (x 8 groepen) overschreden voor de dagprogramma's van jaar 1 en jaar 2. Het inflatiebudget wordt ingezet voor het dekken van de meerkosten voor de uitvoering van de dagprogramma's, o.a. als investering in het schooltuinenproject.

2. Tocamaheerd (€ 80.132,-)

De eeuwenoude boerderij Tocamaheerd wordt opgeknapt. De ontwikkel-, expert- en restauratiekosten zijn toegenomen, waardoor er – ondanks de tegemoetkoming vanuit de indexatiekosten een tekort op de projectbegroting is ontstaan. Het inflatiebudget wordt ingezet voor het gedeeltelijk dekken van die meerkosten. Dit budget wordt gereserveerd om op termijn uit te betalen, in afwachting van nieuwe plannen die noodzakelijk gebleken zijn omtrent een duurzame exploitatie mogelijk te maken.

3. Kunstcentrum De Ploeg (€ 104.300,-)

De gemeente Het Hogeland wordt aantrekkelijker gemaakt met de komst van een kunstencentrum waar werken van de Groninger Ploegkunstenaars centraal komen te staan. Daarnaast komt er ruimte voor exposities, een filmzaal en werkplaats voor het verzorgen van cursussen en workshops. Kunstcentrum De Ploeg heeft een tekort op de projectbegroting vanwege de extreme bouwkostenstijgingen van de afgelopen periode. Het inflatiebudget wordt ingezet voor het gedeeltelijk dekken van die meerkosten.

4. Waterwerken Zoutkamp (€ 50.859,-)

Waterwerken Zoutkamp heeft zowel functionele als cultuurhistorische meerwaarde. Het huidige gemaal H.D. Louwes wordt vervangen, de rijksmonumentale Hunsingosluis wordt gerestaureerd en omgebouwd tot schutsluis en als koppelkansen worden meerdere toeristische en leefbaarheidskansen benut. Het indexeringsbudget wordt ingezet om tegenvallende kosten te dekken en mogelijke koppelkansen te benutten.

5. Nieuw Roakeldais (€ 101.233,-)

Het Op Roakeldaisterrein in Warffum wordt vernieuwd. De Op Roakeldaishal wordt verduurzaamd, het voorgebouw vervangen door nieuwbouw, het gymgebouw is inmiddels omgebouwd tot vestzaktheater en er komt een pluktuin met Groen Educatiecentrum. Het project kent een begrotingstekort door de gestegen bouwkosten. Het indexatiebudget wordt ingezet voor het gedeeltelijk dekken van die meerkosten.

Overige argumenten:

Argument 1: Mogelijk ieder jaar indexatie

In de Voorjaarsnota 2023 van het Rijk is bekend gemaakt dat de middelen voor Nationaal Programma Groningen geïndexeerd worden. Het betreft een loon- en prijsbijstelling van de huidige middelen op de Rijksbegroting en wordt vanuit de zogenoemde referentiesystematiek berekend. Jaarlijks besluit het kabinet over het al dan niet toekennen van de uitkomst van deze indexatiesystematiek voor alle departementale begrotingen, waaronder ook het Nationaal Programma Groningen. Het peilmoment dat daarbij gehanteerd wordt is 1 januari van enig jaar, toegespitst op hoeveel middelen er per gemeentelijk/provinciaal lokaal programma zijn toegekend door het bestuur van Nationaal Programma Groningen op dat moment én wat het resterende trekkingsrecht is.

Argument 2: Projecten zijn eigenaar van de indexatie

Het voorgestelde plan bouwt verder op de per project toegekende Nationaal Programma Groningen-budgetten. Het indexatiebedrag voor de gemeente Het Hogeland komt dan ook logischerwijs terecht bij die projecten. Het bedrag is immers gebaseerd op het toegekende budget en daarmee dus ook onderdeel van de projectbegroting.

Argument 3: De Centrumplannen worden niet geïndexeerd

In tegenstelling tot alle andere op 1-1-2025 lopende gemeentelijke Nationaal Programma Groningen-projecten krijgen de centrumplannen geen indexatie. De centrumplannen zijn uitzonderlijke projecten binnen het Nationaal Programma Groningen. De gemeente Het Hogeland is zelf volledig verantwoordelijk voor de uitvoering van die projecten. Bij de overige in het overzicht genoemde projecten zijn meerdere externe initiatiefnemers betrokken, van professionele organisaties tot vrijwillige stichtingsbesturen. Daarnaast zijn en komen er vanuit andere fondsen gelden beschikbaar waar de Centrumplannen aanspraak op maken.

Argument 4: Aanvraag- en goedkeuringsproces programmabureau Nationaal Programma Groningen

De indexeringsmiddelen worden toegevoegd aan ons gemeentelijk trekkingsrecht (eerste en tweede tranche). Indien er sprake is van een budgetoverschrijding – door bijvoorbeeld inflatie, gestegen bouwkosten of personeelskostenstijging – is een (financieel) wijzigingsvoorstel afdoende. Wanneer er sprake is van een verlenging van het project of een tweede, derde etc. fase van een project, dan dient er een nieuwe aanvraag ingediend te worden. In beide gevallen dient de gemeenteraad akkoord te gaan.

5.2 Risico’s

Risico 1: Indexatie onvoldoende om tekorten te dichten

De indexatiemiddelen kunnen onvoldoende zijn om tekorten en prijsstijgingen bij projecten waarbij daadwerkelijk fysiek gebouwd wordt te dekken. Onze gemeente ondersteunt de initiatiefnemers om met overige financiering de tekorten te dichten.

6. Financiële aspecten en wijze van dekking

Het indexatiebedrag van € 384.490,- voor de gemeente Het Hogeland wordt toegevoegd aan het gemeentelijk trekkingsrecht van de eerste en tweede tranche. Daarmee staat het los van het recentelijk vastgestelde Lokaal Programmaplan 2023-2030 en de derde tranche die daarmee gemoeid gaat.

De indexatiemiddelen die worden verdeeld, worden volledig gedekt uit het totale indexatiebedrag van 2024 en het restant van 2023. Er zijn geen overige (gemeentelijke) middelen mee gemoeid.

7. Inbreng belanghebbenden

De initiatiefnemers van de projecten houden de gemeente door middel van de periodieke en kwartaalrapportages, (bestuurlijk) overleggen en intensief contact met de gemeentelijke projectleiders op de hoogte. Op basis van die uitwisseling hebben zij bijgedragen aan de

roep tot indexatie en additionele middelen. De initiatiefnemers zijn zelf aan zet om toekenning van de indexatiebedragen op de juiste manier te verantwoorden.

8. Vervolgtraject

8.1 Uitvoering

Na besluitvorming in de gemeenteraad worden de financiële wijzigingsvoorstellen ingediend en gecommuniceerd met de initiatiefnemers. Het programmabureau Nationaal Programma Groningen keurt de voorstellen dan afzonderlijk goed of af. Na goedkeuring en definitieve bevestiging van het programmabureau vindt uitbetaling aan de initiatiefnemers per project plaats.

8.2 Tijdspad

Niet van toepassing.

8.3 Communicatie

De gemeentelijke projectleiders van ieder project stellen de initiatiefnemers van het project op de hoogte van de verdeling van het indexatiebedrag.

8.4 Evaluatie

Niet van toepassing.

Bijlage(n):

1. Notitie indexatie middelen Nationaal Programma Groningen;

Achterliggende documenten:

Niet van toepassing.

Winsum, 4 maart 2025

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,	Burgemeester,
Paul van Vilsteren	Henk Jan Bolding